

ZA IZBOLJŠANJE LISTA
potrebujemo Vaše dobre volje. Vsak, ki
mu priporočate "Glas Naroda" ali za
pridobite za naročnika, vam bo hvale-
žen, ker ste mu odprli pot k sreči lepšemu
in zanimivemu življenju.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

POZOR, NAROČNIKI

Naročnikom oznanjamo, da vrt ne pošiljamo potrdil za poslano naročnino. Za dostavo potrdilo poleg naslova na listu do katerega dne, meseca in leta je navedena plačana. Uprava.

TELEPHONE: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21st, 1903 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

ADDRESS: 216 W. 18th ST., NEW YORK

No. 92. — Štev. 92.

NEW YORK, THURSDAY, APRIL 21, 1938 — ČETRTEK, 21. APRILA, 1938

Volume XLVI. — Letnik XLVI.

V AVTNI INDUSTRIJI VLADA VELIKA NAPETOST

AMER. DELAVSKA FEDERACIJA BO PRI PRIHODNIH VOLITVAH AKTIVNO POSEGLA V VOLILNI BOJ

Homer Martin je zaenkrat prepovedal članom U. A. W. A. pobirati pred tovarnami unijske prispevke. — Green se še vedno drži politike starega Gompersa. — Podpirati je treba prijatelje delavcev, ne oziraje se, kateri stranki pripadajo. — Federacija je prekinila vse zveze z Nestransko ligo.

FLINT, Mich., 20. aprila. — Odredba Homera Martina, predsednika Unite Automobile Workers of America, je ustvarila začasen mir, toda zdi se da ta mir ne bo dolgo trajal. Delavci zopet prete s stavko.

General Motors Corporation je dala zapreti Fisher Body tovarno št. 1, ker so se pojavljali pred njo piketi in so terjali od delavcev zaostale unijske prispevke. Več kot 5000 delavcev je bilo par dni brez dela.

Homer Martin je odredil, da nima nihče več pravice pobirati pred tovarno unijske prispevke.

Buickova tovarna je obnovila obratovanje, do čim se bo pri Fisher Body to jutri zgodilo.

William S. Knudsen, predsednik General Motors, je obolžil unijo kršitve pogodbe, ker je skušala nasilno ustanoviti closed shop. Piketi so pustili v tovarno le tiste člane, ki so poravnali napram uniji vse denarne obveznosti. Vsega skupaj so piketi pregnali izpred tovarne 400 delavcev.

Henry Wilson, predsednik United Automobile Workers zaposleni v Fisherjevi tovarni, je izjavil: — Ne bo šlo vse tako gladko kot si misli Mr. Knudsen. Če nam ni dovoljeno pobirati unijskih prispevkov od delavcev, ki so namenjeni v tovarno, jih bomo pobirali, ko se bodo iz tovarne vračali.

Nevarnost stavke preti tudi osmimi drugim tovarnam v Michiganu. Tri Bohn Aluminum tovarne v Detroitu so bile zaprte, ko je zaštrajkalo 900 delavcev.

Vsled štrajka so prizadete tudi Michigan Steel Casting, Detroit Moulding in Michigan Smelting kompanije.

WASHINGTON, D. C., 20. aprila. — Ameriška delavska federacija je sledila vzgledu konkurenčnega Lewisovega odbora in je ustanovila organizacijo, ki bo podpirala izbrane kandidate za javne urade. To je še povečalo razkol med obema delavskima organizacijama, kar se bo posebno poznalo pri primarnih volitvah v raznih državah in meseca novembra pri kongresnih volitvah.

Nedavno je bil pozval William Green vse člane Federacije naj prekinijo stike z Delavsko nestransko ligo, češ, da je to političen odsek CIO. Liga je bila ustanovljena leta 1936 in se je v prvi vrsti zavzemala za ponovno izvolitev predsednika F. D. Roosevelta.

Dasi bo nova tvorba Delavske federacije sličila v mnogih ozirih Ligi, pravi Green, da bo to "dosti bolj demokratična organizacija."

V nji ne bo nobenega diktatorstva od zgoraj. Državni in mestni kampanjski odbor bodo sodelovali z državnimi Delav. federacijami ter določali, za katere kandidate naj se Federacija zavzame.

Nadalje je izjavil William Green, da se bo Federacija v svojem političnem vdejstvomstvu držala nasveta Samuela Gompersa, ki je bil štirideset let njen predsednik. Podpirala bo namerč svoje prijatelje in nasprotovala svojim nasprotnikom, neoziraje se, kateri stranki pripadajo.

Pennsylvanska Federacija je dala včeraj lep vzgled s tem, da je odobrila gubernerja George H. Earleja, ki je demokrat, in senatorja Jamesa J.

Mascevalna japonska ofenziva

PREGANJANJE ŽIDOVskega PREBIVALSTVA

Naziji so pogнали avstrijske Žide na Čehoslovaško. — Tudi v Jugoslaviji prihajajo židje iz Avstrije.

PRAGA, Čehoslovaška, 20. aprila. — Nazijski četaši so pogнали skupino Židov, ki so bili 5 tednov v ječah in jim je bilo vzeto vse premoženje, iz Burgenlanda čez mejo na Čehoslovaško.

V nedeljo zjutraj so prebivalci Thebena na Čehoslovaškem, kjer se stikajo meje Čehoslovaške, Avstrije in Madžarske, slišali z otoka na Donavi klice na pomoč.

Čehoslovaška straža je v jutranjem mraku zagledala nekaj ljudi, ki so nahali z roba. Straža se je na otok odpeljala na motornih čolnih in našla 51 židov iz vasi Kitsee in Jarendorf iz avstrijskega Burgenlanda. Povedali so, da so jih prejšnji večer avstrijski naziji s čolni prepeljali na otok brez živeza, brez denarja in gorke obleke.

Žide so prepeljali na breg v vas, kjer jim je gostilničar Biber dal jesti.

Naslednje jutro pa se je za nje pričelo novo trpljenje, ko so jih češke oblasti prepeljale v Bratislavo in so jih proti večeru poslale čez mejo na Madžarsko. Madžarske oblasti pa jih tudi niso hotele sprejeti in so jih poslale čez mejo v Avstrijo. Kakorhitro so zopet stopili na avstrijska tla, jih je bilo 35 aretiranih in so bili poslani v kaznilnico v Kitsee, ostali pa se skrivajo po gozdovih.

SUBOTICA, Jugoslavija, 20. aprila. — Veliko število židovskih družin prihaja na jugoslovansko mejo, ker so jih avstrijski naziji pregnali iz avstrijskega Burgenlanda.

Ti židje po veliki večini prihajajo iz družin, ki so že več stoletij živlele v Burgenlandu. Predno so jih naziji pogнали čez mejo, se jim vzeli ves denar, živež in obleko.

Prva skupina Židov je prišla v Mursko Subotico prejšnji teden, štiri dni pozneje pa druga skupina. Jugoslovanske oblasti pa jim ne dovolijo prekočrčiti meje in morajo ostati na avstrijski strani.

BEOGRAD, Jugoslavija, 20. aprila. — Poročila, ki so razširjena onstran jugoslovanske meje in po katerih namerava jugoslovanska vlada izpremeniti postavbe glede Židov, so u-

HENRY FORD BO OBISKAL ROOSEVELTA

Ford se bo baje 27. aprila sestel s predsednikom. — Roosevelt pravi, da o tem ničesar ne ve.

DETROIT, Mich., 20. aprila. — Nek zelo zanesljiv vir zatrjuje, da je Henry Ford sprejel povabilo, da pride v Washington 27. aprila in bo razpravljal s predsednikom Rooseveltom o trgovskih zadevah.

Poročilo o Fordovem obisku v Beli hiši je prišlo kmalu zatem, ko je bilo uradno zanikano, da bi bil predsednik Roosevelt poslal Fordu kako povabilo.

Zvečer pa je prišlo iz krogov, ki so Fordu zelo blizu, zagotovilo, da bo Ford, ki se je vse čas trdovratno bori proti New Dealu, prihodnji teden obiskal predsednika Roosevelta v Beli hiši.

Kot pravi to poročilo, je Ford sprejel povabilo od G. Halla Roosevelta, brata predsednikove soproge, ki se je včeraj sestel s Fordom in njegovim sinom Edselom ter ju je povabil v Belo hišo.

Včeraj zvečer je Henry Ford spremljal svojo ženo, ki je odpovala na konvencijo National Women Farm and Garden Association v Boston, od koder se bo odpeljal v Washington.

WASHINGTON, D. C., 20. aprila. — Na časnikarski konferenci je bil predsednik Roosevelt vprašan, ako je v resnici povabil Henryja Forda v Belo hišo, da se razgovarja z njim o trgovskem položaju. Predsednik pa je odgovoril, da o tem ničesar ne ve.

NASELITVE DVEH OTOKOV

SAINT MALO, Francija, 19. aprila. — Novofundlandska ribiška ladja Rene Moreaux je bila preskrbljena z vsem potrebnim, da nastopi svojo vožnjo v južni Indijski ocean, kjer namerava Francija naseliti dva svoja otoka Saint Paul in Amsterdam med Capetownom v Južni Afriki in Avstralijo.

Med prvimi naselniki je 7 mož, dve ženi in en otrok. Prva naselbina je bila končana, ko so naseljenci umrli vsled lakote.

radni krogi odločno zanikali. Vlada pravi, da bo enakost Židov pred postavo obdržana kot temeljno načelo jugoslovanske države.

DRŽAVLJANSKA VOJNA NA ŠPANSKEM

Mesto proti severu, so se fašisti obrnili proti jugu. — Odrezati hočejo Valencijo od Madrida.

HENDAYE, Francija, 20. aprila. — Fašistična armada je udarila proti jugu, mesto proti severu ob obrežju Sredozemskega morja. S tem hoče general Franco Madrid odrezati od Valencije, od koder republikanci dobivajo svoje vojaške zaloge.

Ta fašistični udarec je prišel za republikance nepričakovano ter so postavili na fronto pri Tortosi vsakega moža, ki more nositi orožje. Fašisti so do sedaj zavzeli že 40 milj obrežja.

Armada generala Miguela Arande je zavzela San Mateo ter se bliža Alcala de Chiver. Njegova armada se nahaja samo še 65 milj od Valencije, kjer je imela republikanska vlada svoj sedež, predno se je preselila v Barcelono.

Republikanska vlada v Madridu priznava, da je njena armada izgubila južni breg reke Ebro v Tortosi. Fašistična armada potiska republikansko armado skupno z mednarodno brigado v mesto.

BURGOS, Španija, 20. apr. — General Francisco Franco je po radiju rekel, da so fašisti dobili zmago na Španskem ter povabil republikance, da je njihov odpor zaman in bodo samo še povečali število zločinov, za katere se bodo morali zagovarjati, ako se še dalje upirajo.

Franco je rekel, da so republikanci pomorili več kot 400.000 oseb in sicer samo zaradi tega, ker so verovali v Boga in v svojo domovino.

"Dobili smo zmago," je rekel general Franco. "Vam, sovražniki Španije, ki še vedno žrtvujete življenja za odpor, ki

JAPONCI BODO SKUŠALI OPRATI SRAMOTO ZADNIH PORAZOV

SANGHAJ, Kitajska, 20. aprila. — Japonci zatrjujejo, da so zavzeli mesto Lini, 80 milj severovzhodno od Sučova. To je prvi japonski uspeh nove japonske ofenzive, čije namen je oprati sramoto velikega poraza pri Tajerčvangu.

Japonci so reorganizirali svojo armado in so sedaj v stanju prodirati proti strategično važni Lungčaj železnici, ki je cilj japonske armade že pet mesece.

Z zavzetjem Linija pa so Japonci tudi v položaju, da morejo iti na pomoč posadki, ki brani Jihšijem, 40 milj proti jugozapadu, kjer Kitajci že en mesec skušajo pregnati vpadnike.

Malo prej, predno je prišlo poročilo o zavzetju Linija, so Kitajci sporočili, da 60.000 Japoncev pod zaščito hudega artilerijskega ognja, prodira proti Jihšijem.

Kot poroča United Press, se bo v kratkem v dveh bitkah v osrednji Kitajski spopadlo okoli 1.500.000 vojakov.

Japonci, ki so zajeti v Jihšijem, se še vedno drže, navzlic temu, da Kitajci neprestano naskokujejo mestna vrata. Tekom obleganja pa so Japonci zbrali močno armado da preprečijo, da bi Jihšijem postal drugi Tajerčvang.

V sedanji ofenzivi so se Japonci dobro zavarovali, da jih vstajaš ne bodo ovirali v zaletju, kakor v prodiranju proti Tajerčvangu, ko so vstajaš razdejali ceste in motove, tako da armada pri Tajerčvangu ni mogla dobiti vojnega materijala.

Poleg tega, da Japonci prodirajo na 50 milj dolgi fronti

je dvojno zločinski, ker je zastoj, tega ni treba povedati, ker sami veste, da ste premagani."

okoli Linija, ojačujejo tudi južno fronto ob Tiencin-Pukov železnici, ki vodi v Sučov.

Tuji opazovalci so mnenja, da bo izid nove japonske ofenzive, ali bo uspešna, ali pa se bo izjalovila, odločen ob železnici med Linčengom in Tajerčvangu, kjer se je vršila tudi prva velika bitka. Kitajci bodo najbrže Japonce izabili v notranost dežele, nato pa bodo udarili na nje od strani.

Kitajci poročajo, da so Japonci dobili 5 novih divizij, 26 ladij z municijo in več maticnih ladij za aeroplane se je zadržalo v Santungu. Kitajci tudi pravijo, da njihove vstajške čete napadajo Japonce na 12 frontah.

PAPEŽ NE BO POČAKAL HITLERJA

VATIKAN, 20. aprila. — Včerajšnje naznanilo vaticanških krogov, da Hitler ob priiliki svojega obiska v Rimu ne bo obiskal papeža Pija XI., postaja vedno bolj verjetno, ker prihaja iz Vatikana poročilo, da bo papež štiri dni pred Hitlerjevim prihodom odpoval na svoje poletno bivališče grad Gandolfo.

S tem je papež sam, ne pa Hitler, odstranil problem, ako je Hitler kot načelnik države primoran vsled diplomatske uljudnosti obiskati papeža.

Papež bo odpoval na grad Gandolfo 30. aprila, Hitler pa bo prišel v Rim 3. maja. Hitler je presenetil vaticanške kroge, ker ni zaprosil za avdijenco pri papežu.

DRŽAVLJANSKA VOJNA NA ŠPANSKEM

Republikanci so porušili most preko reke Ebro, da preprečijo napredovanje vstajšev.

Davisa, ki je republikanec. Podprla je tiket državne demokratskega odbora in se bo z vso silo borila proti Thomasu P. Kennedyju, tajniku in blagajniku United Mine Workers. Kennedy je eden voditeljev CIO in skuša biti nominiran za gubnerskega kandidata.

"GLAS NARODA" (VOICE OF THE PEOPLE) Owned and Published by SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (A Corporation) Frank Saks, President J. Lupsha, Sec. Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Pod vaško lipo. Piše kakor misli FRANK KERŽE Najvažnejši dogodek po svetovni vojni. Svetovna vojna je povzročila toliko sprememb na svetu, toliko velikih in važnih dogodkov, da je težko, kaj bi človek pravzaprav postavil na prvo mesto.

DOPISI brez podpisa in osebnosti se ne priročujejo. Denar za naročnino naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnika.

KDO KRŠI POGODBE...

Poslanec Byron Scott je naznanil, da bo v poslanski zbornici predložil resolucijo, ki bo pozvala predsednika F. D. Roosevelta, da kongresu predloži seznam onih držav, ki so kršile pogodbe, katere so tudi podpisale Združene države.

TOKIO GROZI MOSKVI

Japonska vlada je vložila pri sovjetski vladi v Moskvi oster protest proti temu, da Rusija vojaško podpira Kitajsko. Japonska vlada se sklicuje na to, da Japonci že ponovno ujeli ruske letalce, ki so v službi Kitajske.

NEZGODA ROJAKA.

Rojak Frank Rayer je v družbi drugega peskarja pleskal neko hišo v Clevelandu. Pri pleskanju pa sta po nesreči padla z odra, na katerem sta stala, pri čemer sta dobila težke poškodbe.

EDINA SLOVENSKA POGREBNIKA V NEW YORKU IN OKOLICI PETER JAREMA MME. JULIJA JAREMA Pogreb \$110. in več Predno greste kam drugam, pa če je še tako daleč, pridite, ali pa telefonirajte nam za pomoč.

Če govorim zdaj o najvažnejšem dogodku, ni seveda s tem rečeno, da je to največji. Zakaj med največje spada tisto ki zareže široko in globoko v naše življenje, kar podira nekdanji red in misljenje in gradi na tistem mestu nekaj velikega, trajnega — izkratka: nekaj revolucionarnega.

Res ni na prvi pogled nič posebnega. Pogodbe se sklepajo na svetu vsak dan, velike in majhne, dobre in slabe, toda pogodba med Rimom in Londonom je tako nekaj posebnega, dalekosežnega, da jo smatram za najvažnejši poveljni dogodek, ki bo imel velikanski vpliv na ves svet, posebej pa še na delavstvo in njegova stremilja.

Zadnjih dvajset let je bil ves svet, če že ne v bojih, pa v močnem gibanju, da se vse naše življenje preuredi, usmeri prema temu, kar imenujemo pravično za vse. Ljudstva so iskala tega v prvih poveljnih letih v takozvanih demokracijah — tista firma, v imenu katere se je vršilo svetovno klanje.

Prava razlika med demokracijo in oligarhijo je ubožstvo in bogastvo. Kadar ljudje vladajo v skladu s svojega bogastva, pa naj jih bo malo ali dosti, potem imenujemo to oligarhijo. Le koder revni in ubožni vladajo, je resnična demokracija. Kdor ne verjame tem besedam, naj kar malo pogleda okoli sebe v demokraciji, kakršne imamo in naj ni pokaže

se bo zgodilo po željah Mussolinijevih: pakt štirih vlad, ki naj vladajo svet. Štirih vlad — Italija Nemčija in Anglija so vendar samo tri. Ampak četrta je — Francija, ki prehaja počasi v tisti položaj, kakor je danes Čehoslovaška. kamor se ozre, ima za mejami same sovražnike.

Pravi, da je na svetu vse večno ponavljanje. In zdi se, da prehaja Evropa iznova v temni srednji vek. Resnični izraz kulture in umetnosti postaja z vsakim dnem nekaj spakdranega, zmečkastega, ki služi k večjem — tendencam. Srednji vek je imel vsaj nekaj dobrega in to je bilo, da ni mogel posegati v zadnjo zakonitev, v dušo slehernika. S tem je ostalo vsaj upanje, da bo nekje vzkliko resnično življenje, ki bo privedlo k novemu vstajanju.

Peter Zgaga Največji revolucionar je, koder se postavi neumnosti po robu, kajti na uji sloni ves svet. Razmere niso nikdar tako slabe, da bi se ne bali še slabših. Nemci v Jugoslaviji se gibljejo. Hitler jim je dal korajžo. Prvo, kar bodo dosegli, bo, da bodo smeli razbežati poleg jugoslovanske tudi nemško zastavo. Toliko so že vsaj dosegli Nemci na Čehoslovskem. Z avtonomijo pa ne verjamem, če bo kaj. Od Kočevja ni sicer posebno daleč do Koroške ali do goranje Štajerske, toda pot vodi čez slovensko ozemlje. Po neki Rinži pa tudi ne bodo še tako kmalu plule ladje v nemško morje. Miha se je moral udeležiti pogreba. Preden je odšel z doma, je napisal na listek, ki ga ga je obesil na vrata: "Sem na pokopališču." Ko se je vrnil s pogreba, je našel pripisano: "Počivaj v miru!" "S človekom ni dobro črešenj zobati!" je dejal hudič. Ko bi na svetu ne bilo domusljavcev, bi bila zemlja zelo redko obljudena. Največje zlo je, deliti ljudi v dobre in slabe; vsi ljudje so lahko slabi — več ali manj —, a bili bi lahko dobri še bolj kakor so, ko bi bilo življenje lepše. Jean Paul, znameniti romanopisec, je bil nekoč na poroki zelo neenake dvojice. Zenin je šel 75, nvesta pa samo 21 let. Soseda pri mizi je pisatelju m e d pogovorom zastavila vprašanje: "Povejte mi, ali je v tem zakonu upati kaj otrok?" Jean Paul je zmajal z glavo: "Upati ne, pač pa se jih je bati." Tri veselice so danes objavljene v našem listu. Prirediteljem želim obilo uspeha. Slov. Delav. Podporno Društvo, ki se je pred dvajsetimi leti osamosvojilo, obhaja I. maja svojo dvajsetletnico. Sporred prireditve je nadvse pester in zanimiv: tamburaši, pevsko društva, solisti itd. To bo zares praznik, ki naj ga vsa greaternewyorkška slovenska naselbina dostojno praznuje. V nedeljo 24. aprila priredil koncert mladi in odrasli Tamburaši. Pojdite jih poslušati in se prepričajte, kaj zmoreda dobra volja tamburašev in brezmejna požrtvovalnost zborovodilje. Za nameček bo enodejanka v angleškem jeziku ter nekaj duetov in solov. V soboto zvečer prirede "Združeni Slovenci" v Little Falls, svojo prvo pomladno veselico na Seely Street. "O. K." sem rekel. Bela nedelja se hitro približuje. Rojaki tam okrog fare sv. Barbare naj pridejo v nedeljo zvečer v dvorano, da bodo videli mnogo slik, prav take, kakršne jih bodo zanimale. To se pravi, da bodo slike po večini naše domače: iz stare domovine in Amerike. Za nas so take slike najzanimivejše. Ni potreba naštevati vseh imen, toda predstava bo dolga tri ure, in slike bodo na izbiro. Vsak bo zadovoljen z njimi, kakor so bili še vselej drugod. Kdor je prijatelj slik, naj le pride. A. Grdina.

Vesele in žalostne vesti iz slovenskih naselbin

ZGAGA JO JE POGRUNTAL

Z zanimanjem sem prebral Zgagovo kolono danes zjutraj in se mi zdi, da je udaril žebelj ravno na glavo.

Gotovo je, da bo prišlo mnogo naših rojakov na svetovni semenj v New York. Še tako jih pride sem precej. Seveda se lepo tih porazgube po mestu za en dan, in noč jih odpelje potem nazaj v njih naselbine, ne da bi prišli tu v stik s kakšnimi Slovenci.

Prišli so z namenom, da vidijo New York in ob enem mogoče zadenejo za kakšnega znanca, in če že ne znanca, že vsaj rokaja. Toda je skoro nemogoče, ker smo tako posejani in raztreseni po tej velikanski vasi, da nas le kakšna seja, prireditev ali pa mrlič spravi par skupaj.

V tem slučaju se pričakuje, da bo veliko naših rojakov prišlo takorekoč k nam v vas. Čeprav smo tako malenkostni v primeru z drugim prebivalstvom, vendar pa smo ravno tako delec te metropole, ter smo lahko ponosni nanje. Ne bo več kot pravilno, če se po brigamo, da bodo videli vse kar hočejo videti in se jim zniža skrb in nepotrebno izdajanje denarja za take stvari, katere jim lahko olajšamo s postrežljivostjo in bratskim čutom.

Seveda, eden ali dva ne moreta desti, toda dobra volja in uljudnost pa število lahko povečata.

Jaz bom tudi izrazil svoje mnenje, in mogoče se bo kaj dobrega izemilo, če bodo še drugi izrekli svoje mnenja in bodo pri volji delovati.

Mladina naša, ki jo je precej, naj bila šla v to stvar z vsem zanimanjem in ob prostem času sodelovala z društvenimi zastopniki, z zastopniki izobraževalnih društev prav tako podpornih in s cerkvijo.

Vse bi se organiziralo pod centralno opravo na podlagi popolne nepristranosti, z edinim ciljem, pomagati narediti obisk tako prijeten, kot mogoče, pa naj bo obiskovalec Peter ali Pavel, samo da je poštenjak.

Organiziral naj bi se oddelk kažipotov, katerim bi bilo res pri sreči, da obiskovalec vidijo, po kar so prišli. Pota dnevnih črt naj bi bila označena na zato izvoljenem prostoru z označenim mestom in uro za odhod. Vsak obiskovalec bi potem izbral pot za tisti dan.

To naj bi bilo v Slovenskem domu, pod cerkvijo na Osmi ul. in še kje drugje, kjer bi se shajali rokaji, če bi ti dve postojanki ne zadostovali. Oba prostora bi kazala vsak dan označbe, kam in katero uro in od kje bodo kažipotji vodili.

Za kažipote bi poleg moških lahko služile mladenke, ker jih je precej in ob poletnem času so večinoma doma.

Istotako bi se lahko dalo organizirati za preskrbo stanovalj. Vsakdo, ki bi mislil ostati tu za več dni, bi naznanil odboru pismeno, naj mu preskrbi stanovanje, in ravno tako bi rojak ki je zmožen oddati eno sobo ali posteljo za en dan, en teden ali pa celo leto, naznanil temu odboru.

Stvar bi se delo organizirati na tak način, da bi vsakdo, kdor pride na ogled v New York, vedel, da bo užil in videl to, po kar je prišel in da se bo lahko zanesel, da se pošteno ravna z njim.

Malokomu je znano, da je New York kot velemesto in kot zanimivost najmanj znan oovprečnemu Newyorčanu. Človek, ki živi v New Yorku, je tako prenasičen in tako malo pozoren na to velemestno življenje, da ne opazi zanimivosti, zato ker je ta zanimivost ravno tako del New Yorka kot on sam.

Vabilo na 20-LETNICO

S KONCERTOM IN PLESOM...
KATERO PRIREDI
SLOVENSKO DELAVSKO PODPORN
DRUŠTVO
v nedeljo, 1. MAJA, 1938
ZAČETEK OB 4. URI POPOLDNE
V SLOVENSKEM AUDITORIJU
253 Irving Ave., cor. Bleecker St., Brooklyn, N. Y.
S SODELOVANJEM:
BROOKLYN TAMBURITZA ORCHESTRA
PEVSKI DRUŠTVA "DOMOVINA" in "SLOVAN"
SOLISTINJI Miss A. KEPIC in Miss M. ARČUL
LITTLE Miss JOSEPHINE PESHEL (baladni ples)
BARITON-SOLO Mr. LOUIS RUPNIK, JR.
UMETNOST HARMONIKE: LITTLE MASTER JOHNNY
RUČIGAJ in Mr. JOHN HABJAN JR.
GODBA POD VODSTVOM MR. JERRY KOPRIVŠEK
VAS ULJUDNO VABI — Odbor S. D. P. D.

UMETNIŠKA PRIREDITEV V CLEVELANDU.

Teško je pisati v današnjih časih kaka poročila. Še težje je upati, da bodo imela res uspeh. V letošnjem letu so se namreč naše naselbine tako poživile, da vse križem prireja od "Micki bo treba moža" pa do veselih presenečenj ali "surprajzov." Slednji dopis je kaka reklama za kako prireditev in zato sem postal danes toliko previden, da začnem čitati dopise in poročila od zadnjega konec.

Vendar pa mislim da ne bom brez vsakega uspeha, če opozorim moje stare Clevelandčane in okoličane na prireditev, to se pravi: na koncert, katerega priredi umetnica ga. Jeanette Perdan-Juttner in sicer v nedeljo dne 24. aprila popoldne v Glasbeni dvorani mestnega auditorija.

Slišal sem peti to umetnico za časa, ko sem bil delegat na zadnji konvenciji SNPJ v Collinwoodu in od tedaj mi ne gre iz spomina.

Čudil sem se tedaj, kakor se čudim še danes, kako je to, da umetnica Perdan-Juttner ni priredila kakega koncerta poprej, vsaj je že par let od tega, kar se je vrnila iz naše stare domovine. Odgovoril sem si na to vprašanje sam: so umetniki, ki se znajo in so umetniki, ki se ne znajo — prodati namreč.

Brez dvoma spada umetnica Perdan-Juttner med zadnje, to je: siliti se neče v javnost. Cleveland je pa preveč zaposlen v malenkostih, da bi se spomnil svoje dolžnosti.

Cleveland je bil že napram marsikateremu zunanemu umetniku generozen, nekateri je celo podprl s težkimi tisočaki.

Zato sem več ko radoveden, kako bo podprl umetnico, ki je živela skoro vsa svoja leta v velikih slovenskih naselbinah clevelandski. Izkazal se je radodarnega zunanjam — zato se bo brez dvoma zavedel dolžnosti in pokazal svoje priznanje in spoštovanje svoji lastni hčerki.

Frank Kerže.

OPERA V NEW YORK HIPPODROME

New York Hippodrome Opera Company vprizarja opere skoro vsak dan v Hippodrome na 43rd St. in 6th Ave., po ljudskih cenah od 50c do \$1. Prihodnje predstave bodo: Barber of Seville, 22. aprila Mme. Butterfly, 23. aprila popoldne Carmen, 24. aprila

SLOVENSKI DEČEK UTONIL V JEZERU.

13. aprila popoldne je utonil 13-letni Vincent Novak Jr., ki je zdrknil s splava, na kaerem je veslal s staro metlo po jezeru. Nesreča se je zgodila 40 čevljev od brega ob vzhodju East 53. ceste v Clevelandu. Obrežni stražniki in reševalno moštvo so takoj pričeli preiskovati jezero, toda dečkovega trupla niso našli.

Dečko, ki je pohajal v Standard solo, se je šel igrat k jezeru s svojim 9-letnim bratcem Teodorom in še z nekim drugim dečkom. Dočim sta se ostala dva dečka zabavala z metanjem kamenja v vodo, je Vincent našel ob bregu neki splav, na katerega je stopil ter odričnil z njim od brega, nakar se je zgodila nesreča. Ostala dva dečka, videč, kaj se je zgodilo, sta tekla domov ter povedala o nesreči. Starši so takoj poklicali policijo na pomoč, ki je pozvala obrežno stražo.

Ob času nesreče dečkove matere ni bilo doma, ker je zaposlena pri hišnem delu v Shaker Heights. Dečkov oče pa je zaposlen pri WPA delih.

"ODPRTA NOČ IN DAN SO GROBA VRATA..."

V Clevelandu je umrl Mike Bukovnik, star 66 let. Delal je zadnjih 30 let v White Automobil tovarni. Pokojni je prišel v Cleveland pred 32 leti; doma je bil iz vasi Tupalce pri Kranju.

Mary Česen, roj. Urankar, dobro poznana rojakinja je preminula v Clevelandu v starosti 75 let. Doma je bila iz vasi Dob pri Domžalah, odkoder je prišla v Ameriko pred 25 leti.

V mestni bolnišnici v Clevelandu je preminula v visoki starosti 84 let Margareta Bizjak. Tukaj zapušča sina Matta Bizjaka ter več sorodnikov. Rojena je bila v Trstu, kjer zapušča več sorodnikov.

V Clevelandu je nagloma umrla rojakinja Mary Tomazič, rojena Pšenica. Stara je bila 48 let. Doma je bila iz Dovjega na Gorenjskem, odkoder je prišla v Ameriko l. 1914.

Po dolgotrajni bolezni je v Grass Valley, Cal., umrl Jos. L. Pagon, doma iz Gornjega v Savski dolini nad Skofjo Loko. Nazivali so ga tudi "kaplan" in bil je poznan daleč na okoli. Njegov brat in nečak sta bila pred leti ubita pri eksploziji v Sabletu, Wyo. V Clevelandu zapušča nekaj sorodnikov. Spadal je k neki prostozidarski organizaciji.

SLOVENSKO SAMOSTOJNO BOLNIŠKO PODPORN DRUŠTVO za Greater New York in okolico, ink.

Kdor izmed rojakov ali rojakinj se ni član tega društva naj vpraša svojega prijatelja ali prijateljico ali pa enega izmed odbornikov za natančna pojasnila. V nesreči se čelo spozna, kaj pomeni biti član dobrega društva.

To društvo je sicer najmlajše, toda najmočnejše bodisi v prometu ali članstvu. Društvo je v tem kratkem času svojega obstanka izplačalo že skoro 14 tisoč bolniške in nad šest tisoč smrtno podpore ter ima v blagajni skoro \$17,000.00

— ODBOR ZA LETO 1938 —
Predsednik: PETER CERAR 6038 Palmetto St., Brooklyn, N. Y.
Podpredsednik: MIHAEL UREK 32 Weirfield Street, Brooklyn, N. Y.
Tajnik: JOSEPH POGACHNIK 580 Liberty Avenue, Williston Park, L. I.
Blagajnik: ANTHONY CVETKOVICH 983 Seneca Avenue, Brooklyn, N. Y.
Zapisnikar: FRANK MEKING 1065 Greene Avenue, Brooklyn, N. Y.
Arhivar: JOSEPH POGACHNIK

Nadzorniki:
I. FRED VELEPEC 7225 — 67th Place, Glendale, L. I.
II. ANTON KOSIRNIK 19121 — 55th Road, Richmond Hill, L. I.
III. ANDREW IVANŠEK 290 Harmon Street, Brooklyn, N. Y.

Društvo zbiruje vsako četrto soboto v svojih društvenih prostorih v American Slovenian Auditorium, 253 Irving Ave., Brooklyn, N. Y.

VABILO na TAMBURAŠKI KONCERT

MLADEGA IN ODRASLEGA ODBORA
v nedeljo, 24. aprila
V SLOVENSKEM DOMU
253 IRVING AVENUE BROOKLYN, N. Y.
MUZIKALNI PROGRAM VSEKOZI
MLADINA BO PREDSTAVLJALA ENODEJANKO
"COURTSHIP"
Piano duete igrata Miss PAULINE SHUBEL in HARRY GERJOVIČ
Piano accordion solo in violini solo igrata sinova Mr. ANTHONY MOSE-JA
Vstopnina 40c Začetek točno ob 4. pop.

ZASTOPNIK G. N. O RAZMERAH V MINNESOTI

Ko pogledam v preteklost, se mi zdi, da se celi svet prenavlja ali modernizira, da potem še bolj napreduje. Dobil sem veselje, da družba "Glas Naroda" namerava izboljšati list, da bo še bolj odgovarjal potrebam v današnjem času.

List je že itak prvovrsten, in zelo razširjen, da bi pa še bolj ugajal naročnikom, je treba poizkušati delati in oglaševanja potom nas zastopnikov, kakor tudi čitateljev samih. Na gospodarju je treba rokaje, da ga naroče. Vsak naročnik lahko dosti pripomore. Ko prečita današnji list, naj ga da prijatelju. Ko bo dotičnik čital tako lepe romane, povesti in sporočil iz vseh slovenskih pokrajin, se bo gotovo tudi njemu priljubilo in ako bo zmožegal, gotovo ga bo naročil. Na ta način se pomagata družbi do zaželjenega uspeha.

Kar se tiče novih naročnikov, imajo priliko dobiti lepo nagrado. Kateri naroči list G. N. dobi knjigo (atlas) zemljevid celega sveta, popis ljudstva, glavna mesta, države, obsežnost zemlje, velika jezera, reke, otoke itd. — Dragi rokaji, pohitite k zastopnikom in izrabite to priliko.

Delavske razmere so po starem. Moški delajo največ za WPA. Odkar se je začelo to državno delo, rudniki počivajo v zimski sezoni. Le nekaj starih zaposlencev dela v Eveleth in Virginia in še ti samo po 3 dni na teden. Drugega dela itak ni pri nas.

Kar se tiče plače, je najnižja na vsem Range, znaša samo 50 centov na uro, pa bodi gruntar, ali kajžar, mož v letih ali fant 12 let star. No, to bi še bilo, ko bi se kaj več dni dobilo. Običajno delajo poročeni po 10 dni, to je \$40 mesečno. Nekaterim so izboljšali in jim dali nekaj več dni in nekaterim tudi več plačali.

Kar se pa tiče paznikov, teh nas je pet, za nas ni bilo denarja. Še bi kako šlo, ko bi imeli primerne cene živin in drugih potrebščin, toda v našem okraju imajo trgovci še vedno vojne cene za vse stvari.

Slovenci se precej postavimo, ker imamo kar štiri občinske odbornike, pri šoli pa tri.

Kar se tiče zimске sezone, se izrazim, da se ne spomnim tekom mojega 31 letnega bivanja v tej deželi, da bi bila tako mla zima, kakor je bila letošnja. Najbolj me jezi mesec marec, ker so mu dali 31 dni. Ako bi imel 30 dni, bi gotovo bilo še danes spomladansko vreme: dežja je bilo v marec dovolj; trava je že počela malo zeleneti. Ko bi bilo še nekaj časa tako, bi drevesa ozelenela. 31 marca je pa sneg zapadel, skoro do 6 palcev debel, in od tedaj so mrzle sape.

Pred enim mesecem se dobil od sestre iz starega kraja pismo v katerem me prosi, da bi priobčil v Glasu Naroda vprašanje glede sorodnika njenega moža. Ko je šel v Ameriko, je nečaku obljubil, da bo pisal, kako se bo kaj imel na pa ni nikoli nič; se ne ve ali živi še, ali je mrtev?

Anton Levstik iz vasi Črnie, občina sv. Gregor je pred 35 leti odpotoval v Ameriko v Cleveland, O. — Ako bi še živel, ga njegov nečak lepo prosi, da se zglosi, ali če ga kateri naših rojakov pozna, jih lepo prosi, da bi mu sporočil, če živi ali ne. Sporočitelju bo zelo hvaležen. Pišite na naslov: Frane Arko, Gora št. 9, pošta Sodražica, Jugoslavija.

Kar se tiče Čitalnice v našem mestu, se naznanja Slovincem v Gilbert in okolici, da smo prejeli nove knjige od Knjižarne Glas Naroda. Odborniki Čitalnice upajo, da bodo cenjenim čitateljem povolji.

Pozdravljam vse rokaje širom Amerike in onkraj oceana. Tebi cenjeni list G. N. pa želim mnogo novih predplačnikov.

Louis Vessel, zastopnik.
Gilbert, Minn.

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA" NAJSTAREJŠI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI

Ob 40-Letnici

Jugoslovanska Katoliška Jednota v Ameriki

beleži in nudi v obeh oddelkih:
IMOVINA — \$2,254,385.93
ČLANSTVO — 22,954
NAPREDEK v zadnjem letu 2593 članov
ŠTEVILO društev 187
PRAVILA — Sodobna in moderna
POSLOVANJE — V soglasju zadovoljstva
KAMPANJA: V marcu, aprilu in maju
ZAVAROVANJE: Šest različnih certifikatov
KONČNO: Če niste še dovolj zavarovani, pristopite k najboljši, svobodni in bratski organizaciji v Ameriki.
GLAVNI STAN IN LASTNI DOM: ELY, MINNESOTA

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

Tedenski kotiček

Piše: I. BUKOVINSKI, Pittsburgh, Pa.

Čitatelji lista mi bodo oprostiti, ker je zadnji teden izostal moj običajni Tedenski Kotiček. To pa radi nujne zaposlenosti za Veliko noč. Sicer sem imel namen ga priobčiti in že sem sedel pri pisalnem stroju, hoče pretipkati tihe misli na beli papir, pa pride kar iznenada telefonski poziv od sestre Avrelije iz bolnišnice, naj se nemudoma oglasim v zavodu.

relife in razne pomožne organizacije, da ljudje ravno ne umirajo od glada, ali vse to malo pomaga v boju zoper brezposelnost in zdi se mi, kakor da bi plevel samo pri vrhu prirezovali, da se spet hitro obraste.

Vzroke depresije in nezaposlenosti je treba izravnati pri korenini, to pa se ne more tako dolgo ugoditi, dokler bo svetovna industrija v krempljih privatnega kapitala, čigar glavni smoter je vedno čimvečji osebni dobiček, ne pa občja dobrobit celokupnega ljudstva.

In ko pridem tja, me peljejo nate v operacijsko dvorano - v glavno kuhinjo, kjer mi je pogled običaj na veliki skladovnici kurjih jaje, okoli 10 do 12 bušljev, zraven na mizi pa so stala posode z vsemi mogočimi barvami, samo bele in črne je manjkalo. Seveda precej sem slutil, kam pes tace moli, in nisem se varal, kajti sestra Hedvika me nagovori: - John, zdaj pa si le zavij rokave, boš pomagal barvati velikonočne pirhe.

Mnogi vračajo krivdo na stroje in iznajdbe, ali to po krivici, kajti stroji so rešili delavca najtežjih del in dolgih telo in duha uničujočih delovnih ur, in mu bodo prav gotovo v korist in velik blagoslov, kakor hitro bodo naše tovarne, jeklarne, rudniki, premošorovi in druge naprave pričele obratovati, ne radi peščice objektov bogatinov, ampak za blagor celega naroda.

Morda se boste čudili nad tako mnogo pirhov, ali naša družina je zelo velika in šteje z uslužbenim osebjem okoli 1000 članov po navadi, zdaj pa še več, ker imamo bolnikov, hvale Bogu, kot toče po hudi nevihti, in našim dobrim sestram ni več potreba pristavljati kaj njihovi vsakdanjim molitvam še posebnega Očenasa, da bi ljubi Bog poslal ljudem boleznem.

In nerazumljivo je, da so bili delavci s svojim bistrim duhom in želji svojih rok zmožni ustvariti neizmerna bogastva, posebno tu v Ameriki, in nakupiti milijone in milijarde v roke posameznikov, niso pa spodobni in dovolj pogumni, da bi stopili na plan in odločno zaklicali: Do tu in ne dalje! Do zdaj smo garali za svoje izkoriščevalce, vnaprej pa bomo delali za se in naše otroke! Mislim, da je tega krivo pomankanje edinosti in solidarnosti in ker ne upoštevajo gesla: Vsi za enega, eden za vse!

Ampak to ni prav nobeno čudo, ker naša bolnišnica je tista, kjer največ bolnikov ozdravi in se jih najmanj na drugi svet odpravi. To pa zato ker imamo najboljšje zdravniške moči na razpolago. Torej rojaki, kadar zbolite in ne zadostuje več domača zdravila in mati narava, kar brez obotavljanja v našo Meray bolnišnico in povrnili se boste domov zdravi kot riba v vodi.

Nekaj dni pred velikonočnimi prazniki sem se oglasil pri družini Trontel, Kenrall St., katere gospodar Louis je že precej let zaposlen kot karpeniter na Allegheny Cemetery, ki je najlepše in največje v našem mestu in četrto po velikosti in starosti v Združenih državah, ustanovljeno leta 1844. Po leti izgleda bolj kakor krasen park ali velik skrbno obdelan cvetlični vrt nego pa groblje.

Tudi pri nas v Pittsburghu kakor povsod je delavska zaposlenost pod ničlo, in ljudje delajo po en, dva, ali večših k večjemu po tri dni na teden, nekateri pa tudi nič. Res je sicer da imamo WPA, direktne

Posebno ga krasi številni umetniški iz granita in marmora zgrajeni mavzoleji ali grobnice, med katerimi se posebno odlikujejo Lockhart.

Winter, Singer, Moorhead, ki so res biseri kamnoseške in stavbinske umetnosti, stani pa še mavzolej pittsburske jeklarke rodbine Ford, ki je podeden bolj kaki manjši toda krasni škofijeki katedrali nego pa grobnici in je veljal blizu pol milijona dolarjev. Pokopališče obsega 320 akrov, pogrebni je vsako leto okrog 1000, pokopanih je od početka vseh skupaj blizu 100,000, praznega prostora pa je še za kakih 80,000 grobov, torej za 80 let. Vposluje vsako leto od rane pomladi pa do zime okoli 100 delavcev, in tu počivata tudi znani Andrej Mellon, bankir in nekdanji ameriški zvezni zakladničar, ter njegov brat Richard.

Tu sem tudi jaz delal nekaj let kmalu po svetovni vojni kot vrtnarski pomočnik. V letnem času sem rožice po gomilah presajal in jih z vodico napajal, po zimi pa drobne ptičice hranil in jih pred hurlim mrzom branil.

In tako si innava z Lojzom mnogo pripovedovati, on meni, kako so tam razmere zdaj, jaz pa njemu, kako je bilo takrat. Pa naju njegova žena Ana v pogovoru prekinje: - Ivan, ti menda še ne veš in tudi ne uganesh, kaj smo mi za velikonočne pirhe dobili? - Kako bi vedel in še manj uganil? Morda kako lepo rastočo gartožo? - Da, uganil si, vrtnico, pa še kakšno! - Ali jo lahko vidim? Jaz sem vnet oboževalec žlahtnih vrtnih rož.

- Zakaj pa ne? Kar z nami pojdi v sosednjo sobo, ampak - potihoma, čisto potihoma. - Vse strele? - sem vzkljnil sam pri sebi - kakšna roža pa je to, da ne prenese glasne hoje? - In na postelji sem zagledal ljubko in nežno stvarco - majcena, komaj dva tedna starega otročka.

- Kaj pa je, ali je soldat ali hčerka? - Oh, kakšno vprašanje? Vsak teden pišem v časnik, pa še toliko ne ve slovnice ali grammatike, da je gartoža ženskega spola. - Punca je punca, več, da bomo imeli par na par; dva fanta in dve dekleti. Vračujoč se proti domu sem premišljeval: Vidiš, fant, kakšni lepi pirhi se narajajo oženjenim ljudem, za-te pa ni nobenega izgleda, ker živis osamljeno kot kak puščavnik.

Ko je Gospod Bog upodobil iz zemeljskega prahu prvega človeka Adama, je rekel: Ni dobro biti človeku samemu. In ustvaril mu je tovarišico - pomočnico, ženo Evo. Natančno takega mnenja je bil tudi mladi rojak Francis Kompare, ki si je izbral za življensko družico gospodično Angelino Cadanič. On je drugi sin občeznena rojaka Louis Kompareta, ki je mnogo storil za prosper družstva Sv. Stefana SJJK in Slovenskega doma na 57. cesti, in je že dolgoletni uslužbenec po celi Ameriki in tudi v Evropi sloveče Carnegijeve tehnične šole v Pittsburghu. Prejšnje čase je tudi večkrat postregel brakem Glas Naroda s pittsburskimi slovenskimi novicami, ali zadnjih par let je utihnil, ne vem zakaj. Mlademu paru kličem: Obilo sreče!

Bojaki iz mesta in okolice, prihodnje naše svidenje ne bo v Tedenskem kotičku, ampak mora biti v nedeljo dne 24. aprila ob 2. uri popoldne v Slov. domu na 57. cesti, kjer bo naše neumorno delavno pevsko društvo "Prešeren" priredilo nad vse zanimivo žaloigro "Pred poroko," čije čisti dobiček se bo obrnil za sklad našega slovenskega odvetnika L. Zupančiča, kandidata za državni odbor v Harrisburgu, kot je bilo že poročano v tem listu. Poudarj in ne svidenja pred poroko!

NOV GROB IN NESREČA V LA SALLE. V La Salle, Ill., je umrl Michael Brenčič, star 58 let in doma od Cerkelj na Dolenjskem. V Ameriki je živel 31 let in v Springfieldu, Ill., zapuša dva brata, enega pa v starem kraju. Pri delu v tovarni Marquette Cement Co. se je nevarno pobil dobro znani in na društvenem polju aktiven rojak Frank Lepič. Zelja je, da kmalu okreva.

WAUKEGANSKE VESTI. Zadnje dni je umrla Neža Poglajen, stara 65 let in rojena v Bušincu pri Toplicah na Dolenjskem. V Ameriki je bila 45 let in prej je bivala v Chicagu. Zapuša sina in hčer, v Chicagu pa brata Charlesa Medica. Pri lokalnih volitvah je bil

Jos. J. Nemanić ponovno izvoljen za šolskega odbornika. BASIST SCHIFFRER ZA PUSTIL AMERIKO. Frank Schiffer, operni basist, ki je imel pred nekaj tedni zelo uspešen koncert v Clevelandu - to je bil njegov edini koncert v Ameriki - je 6. aprila odpotoval nazaj v Evropo. Schiffer bi bil rad nastopil s svojim petjem tudi v Chicagu in obrnil se je na uredništvo "Prosvete", predsednika Cankarja in vsekakor še na druge čikaške rojake, naj mu organizirajo koncert, ker mu pa nihče ni mogel obljubiti nič gotovega je vsekakor obupal nad Ameriko. V Zdržene države je prišel iz Nemčije. NOVICE IZ MINNESOTE. V Ely, Minn. je umrl stari naseljenec John Pmt, star 75 let in doma iz okolice Črnogmlja v Beli Krajini. Zapuša tri sinove in dve hčeri.

Pošljite nam \$1 in mi vam bomo pošljali 2 meseca "Glas Naroda" in prepričani smo, da boste potem stalni naročnik.

Knjige, katere toplo priporočamo MORSKI RAZBOJNIK. Spisal Fred Marryat. (193 strani.) ... POSELEDNI DNEVI POMPEJA. Spisal Bulver. (2 knjigi in 280 strani.) ... PUSTOLOVSČINE DOBREGA VOJAKA SVEJKA. Spisal Jaroslav Hašek. (2 zvezka 263 in 230 strani.) ... POVESTI IZ DNEVA IN NOČI. Spisal Guy de Maupessant. (157 strani.) ... ROMAN TRESH SRC. Spisal Jack London. (432 strani.) ... SAMOSILNIK. Spisal Anton Navačan. (153 strani.) ... ŠTEPAN GOLJA IN NJEGOVI. Spisal Ivan Pregelj. (253 strani.) ... TAREANOVE ŽIVALI. Spisal Edgar Burroughs. (294 strani.) ... TOLOVAJ MATAJ. Spisal Franc Milčinski. (151 strani.)

Denarne pošiljatve DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU V JUGOSLAVIJO V ITALIJO ... SLOVENIC PUBLISHING COMPANY "Glas Naroda" 319 WEST 126th STREET NEW YORK, N. Y.

Iz slovenskih naselbin

VELIKI ČETRTEK V GOWANDI, N. Y., LETA 1938

V številki 74. Glas Naroda z dne 31. marca t. l. je bila opisana trikarija tukajšnje usjarne in nečedna politika naših nekaterih trgovcev - bankirjev, advokatov in mestnih očetov. Pisec omenjenega dopisa obljublja, da bo v kratkem zopet poročal, da javnost izve o nadaljnjih poizkusih delavskih krivosesov in spozna nečedno delovanje "izobražencev" za uničenje naše delavske unije, katera je vključena v Narodno Usnjarsko Asociacijo, C. I. O. Zadržano jesen se je vršilo glasovanje, in izid je bil: 294 za in 114 glasov proti. Trej je glasovalo 72 odst. delavcev za C. I. O.

Kakor je bilo tudi poročano, se je bil v mesecu februarju zmisli naš mestni advokat na peticijo in jo izročil "suckerjem", trgovci jim pa so dali avte na razpolago, s katerimi so letali okrog ter nabirali podpise od delavcev. Trgovci so ravno tako imeli peticije v svojih trgovinah kakor tudi na bankah. Vse dele teh ljudi pa redi slabe posledice za nje.

Čemu smo šli v C. I. O.? - Lansk leto v mesecu juliju se je najprej ustanovila "samostojna unija." Zastopnik kompanije iz St. Louisa je obljubil, da se bo pogajal z delavci, kakor rečeno. Da, pogajal se je, toda samo v korist kompanije. Če so delavci hoteli nekaj, kar ni njemu bilo po volji, je odklonil pogajati se. Tako je prišlo delavstvo do zaključka, da s te "kompanijske unije" ne bo kruha, in je šlo v C. I. O.

Takoj po tem je na bil obrat nizan na tri dni, do 11. janu-

arja tega leta in potem tovarna zaprta do sredine marca. Takrat se je pa začelo s pičlim obratom, menda samo radi tega, ker je imela kompanija veliko usnja v zalogi in je bilo treba, da se ga pošilja v tovarne na čevlje. Sedaj, ko dela okrog 200 delavcev izmed 600, je pa skoro zaloga pošla. Usnja jim primanjkuje, kompanija je zatožena pri delavskem odboru, večine delavcev niso mogli sestradati v največji zimski, niti pometati jih iz hiš. Radi vsega tega jim je pričela voda teči že v ušesa. Boječ se, la utonejo v valovih delavskega morja, so dobili zopet tiste "suckerje" kateri so letali okrog s peticijo, na katero so, kakor so trdili, nabrali 325 podpisov, da se delavci odpovedo svoji sedanjji uniji, zraven pa organizirajo "kompanijsko unijo". Ne gre pa tem ljudem nikakor v glavo, da so delavce ilili k podpisu, in niso niti raztolmačili besedila peticije. Nekateri so podpisali več peticij kakor eno. S to taktiko so tistim, kateri so šli nazaj na delo, preskrbeli 10 odst. znižanja plače.

Za 14. april so potom pisem povabili tiste podpisnike na sejo, na kateri bi imeli ustanoviti od vladnih zakonov prepovedane unije. Nakana jim je splavala po vodi.

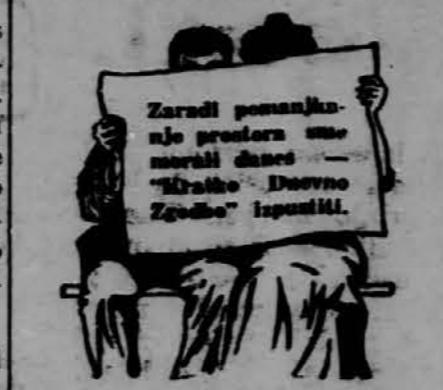
Omenjena pisma so že bila v rokah C. I. O. članov, ko nekateri kompaniji zvesti "garači" še vedeli niso, kaj se plete v njih sredini. Naši odborniki so ravno prišli iz Buffalo, kjer so imeli kompanijskega zastopnika na karpetu pred Delavskim odborom, toda mesto, da

bi šli domov na večerjo, so s pomočjo drugih članov leteli okrog in privabili do 350 C. I. O. članov na sejo kompanijskih privržencev. Zbrali smo se pred dvorano pol ure prej, ko bi se imela seja vršiti in opazovali, koliko bo udeležbe za to ponovno organiziranje "kompanijske unije."

Med temi delavski večini nasprotnimi "delavci", katerih je bilo okrog 35 se je opazilo tudi nekaj slovenskih pijavk, katere so v narodnih volitvah ustmeno agitirale za izvolitev predsednika Roosevelta. Sedaj pa, ko nam je delavcem pomagal dobiti pravice do organiziranja ter potom vladnega Delavskega odbora in zakona prepoveduje "kompanijske unije" da, - ravno ti rojaki bi sedaj radi kršili zakone, za katere se Roosevelt boji.

Oj, - fantje - čemu se blamirate? Čemu uganjate hinavščino? In zakaj hočete prodati delavce nazaj notorni kompaniji, za krvavih 30 krajarjev na uro? Končno ste se pokazali kdo in kaj ste, in da vaš ljubezen gori za delavske krivosese. Ali ne vidite, kaj so usnjarske kompanije naredile v vaših in vaših žen očetom? Garač je zanje čez 40 let, in sedaj na stara leta je dobil za renzijo "bolazen" katera ga tare na smrtni postelji že 2 leti. S tem svojim početjem hočete ne samo drugim delavcem, nego tudi sebi škodovati, v korist kompanije, katera se je izkazala, da se požvižga na zakone.

Na tej seji, sklicani po "would-be-gentlemen" ste vsi spoznali, da se delavska večina ne vedla, ako ravno je nihče povabil na zakatno sejo, kateri je predsedoval mestni advokat, oče peticij in kompanijski privržence. Torej človek, ki ne ve nič o produkciji usnja, hoče da bi vas in nas prodal za 30

srebrnikov, kakor Judež Iskarijot, na veliki četrtke zvečer Kristusa. In ravno veliki četrtke je sklical vašo sejo.

Ko je otvoril sejo, je hotel s pomočjo načelnika policije predsednika naše unije, kateri je usnjari, in nas vse pognati iz dvorane. Nas večino usnarjev ven, - on bo pa komandiral z petičico pijavk, kako bi se nas nazaj prodalo. Čemu, ni hotel odgovarjati na stavljena mu vprašanja? Čemu je zbežal s 35 pijavkami iz dvorane, ko je bil prošen, da bi ostal vsi v dvorani ter o situaciji razpravljali? Čemu ni povedal, kdo in kaj je naš predsednik, kar je najprej obljubil, potem besedo požrl, zraven pa zažugal predsedniku, da bo ga že dobil v roke? In takim 75 odst. Amerikancem se vi družite ter nas nazivate za "bohunks." Saj smo ravno tako 75 odst. Amerikanci, kakor ste vi. Če ste pa vi 100 odst. Amerikanci, potem pripadate k rdečekožnim Indijancem, in ti imajo v Gowandi prednost pri mestnih očetih. Torej, če je kateri od vas brez dela, priglasite se mestnim očetom, in oni vam ga preskrbe. Lokalnih davkoplačevalcev se ne upošteva razen tkrat, ko je treba plačati, in ko vas skličejo skupaj, da trobijo na naša takim cepecem, kateri ne vidijo niti tako daleč kot jim nos sega.

Slabo - zelo slabo so jo ti voditelji mogodili. S tem le kompaniji in sebi delajo nepotrebna pota. S to zakatno sejo ste nam dali načelje dokaze, da kompanija krši Wagnerjev delavski zakon, katerega ni samo kongres sprejel in predsednik Roosevelt podpisal - nego tudi Supreme Court potrdil.

Torej le nadaljujte - le uganjajte hinavščino - blamirajte se pred javnostjo - priušajte nam nadaljne dokaze proti kompaniji - mi bomo pa potom federalnih zakonov dokazali, da ste v manjšini, in da kompanija krši te zakone.

Pri prihodnjih volitvah pa mesto da bi šli na agitacijo za delavske kandidate, delujte za Hooverjeve "individualiste" kar pokazali ste, da ste "individualisti." Pustite pa take moze, kot so Roosevelt in delavski kandidati pri miru, ker ti delajo zakone, kateri niso všeč kompaniji, za katero vam hoče srce izkrvaveti.

Tako torej je minil večer na veliki četrtke v Gowandi. Večino zavedenega delavstva os hoteli prodati nazaj kompaniji za 30 bakrenih krajarjev. Judeža Iskarijota je pa hotel igrati "mestni" advokat poton 35 kompaniji zvestih pijavk. Cena je bila prenzka, večetarji so zbežali sami s svojega sejmšča (seje) in za likof smo imeli svojega govornika iz Buffalo, N. Y., kateri se ni ustrašil Judežev, ampak skrbno pisal nadaljne dokaze proti družbi.

"Little man" what now? Nič drugega, kakor karpeta pred advokati federalnega Delavskega odbora in sodišča. Izid tožbe si pa lahko vsak predstavlja, ker 72 odst. je večina v Ameriki in Gowanda je v Ameriki ne v Nemčiji. V Ameriki večina odločuje. Tisti "izobraženci" pa, ki imajo slame polno glavo, se motijo, da bi manjšina odločevala.

Zadosti so že stari, in če tega ne vedo, potem je v resnici škoda, da je Kristus, kakor trdijo, bil prodan na veliki četrtke, bil križan za revno delavstvo in mrti manj. Križan bi bil tudi danes, ne samo če bi

Georges Ohnet:
Zadnja Ljubezen

85

Lucie v gradu, to je pomenilo Mina v krsti. Nobene možnosti rešitve ni bilo, nobenega drugega izhoda. Poklicati Lucio je pomenilo podpisati lastno smrtno obsodbo. Ena ali druga, nikoli pa ne ena in druga pri Armandu. Ker je morala biti to Lucie, da bi tisti, ki mu je Mina žrtvovala vse, zopet našel v sebi veselje do življenja ji ni preostajalo drugo, nego umakniti se. Toda bližina zadnjega trenutka je stopnjevala njene muke. Njena duša se je bila junaško odločila, toda njeno telo je arhtelo pred tem sklepom. In v sobi, kjer je preživela deset svojih najlepših let, je bridko ihtela nad izgubljenim življenjem.

V grozi zadnjih trenutkov je iskala okrog sebe oporo in ker je ni mogla najti, je dvignila oči k nebu. Molila je, proseč Boga, da bi ji opustil njeno žrtev in ji dal moč, da bi jo doprinesla. Tisti, ki je umrl, da bi rešil človeštvo, je gotovo sočustvoval z njo, ki je hotela s svojo smrtjo rešiti človeka. Zato je bila Mina, ko je vstala, pomirjena in sprijaznjena z vsem.

Spravila je v red svoje papirje, sežgala Lucieino brzojavko in nehote pomislila na to, da se je drama pred njenimi očmi začela in zaključila z Lucieino brzojavko. Ves problem njenega življenja je bil izražen v kratkih besedah na dveh modrih blanketih. Stopila je k oknu in pogledala na okno svojega moža. Bilo je temno kakor noč, kamor se je hotela za vedno pogrezniti. Tedaj je globoko vzdihnila in legla na posteljo, s katere naj bi nikoli več ne vstala.

Jutro je napačilo in nič ni motilo tišine v gradu. Grofica de Fontenay je prihajala navadno pozno iz svoje spalnice. Ker njena komornica ob desetih se ni slišala nobenih korakov iz njene spalnice, je vstopila in odgnila okna. Stopila je k postelji in vsa prestrašena odskočila. Postelje vrata za seboj odprta je zbežala in ponavljala brez prestanka:

Milostiva, moj bog, milostiva!

Markiz in Armand sta bila skupaj v knjižnici in pribitela sta pogledat, kaj se je zgodilo. Gim sta zagledala vso prestrašeno in drhtečo groficično sobarico, sta zaslutila nesrečo. Ne da bi se zadrževala z izpraševanjem, sta odhitela v groficično spalnico. Groza jima je zastavila korak na pragu. Zagledala sta Mino, ležečo kakor da spi, samo sence smrti ji je pokrivala čelo. Njene roke so bile sklenjene, kakor da molijo, njena usta so se pa smehljah, kakor v srečni sanjah.

Armand je skočil k postelji in padel na nepremično telo. Začutil je njegov smrten hlad in groza ga je obsla. Izmenjal je z markizom pogled, poln strahu. Imel je grozen občutek zapuščenosti, videl se je izgubljenega, prepuščenega samemu sebi. Čuteč v srcu leden hlad je zašepetal:

Kako naj zdaj živim?

Zabolela ga je misel na strašno trpljenje, ki ga je bil nakopal tej plemeniti ženi. Zdaj je vse bridko obžaloval. Obtoževal se je umora. Ves iz sebe je naslonil glavo na njene sklenjene roke. Pozabil je na vse, kar se ni tikalo njegovega gorja in bridko je zaplaka. Markizu je postajalo jasno, kaj je pomenila vroča Minina žetla. Pomilujoče je zrl na skrušenega moža, ki je tako obupano plakal nad svojo žrtvijo, ki pa ni imel dovolj poguma, da bi jo rešil. Videč ga tako skrušenega in spominjoče se zadnje Minin obljubljene usluge ni mogel ostati brez sočutja. Pristopil je, da bi rekel nekaj tolažilnih besed, toda Armand ga je zadržal.

Ostanite pri njej, - je dejal skozi solze. - Česa se bojite?

Markiz ga je srepo pogledal in odgovoril: - Bojim se tistega, česar se je bala ona.

Armand je strašno prebledel in zajecjal: - Kaj vam je povedala...?

Svoje misli ni mogel izgovoriti.

Povedala mi je, - je nadaljeval sterc, - da se čuti smrtno bolno in da nima več mnogo časa za življenje. Zaupala mi je, naj bdim nad vami, ko je ne bo več na svetu in naj vam povem njeno zadnje željo.

Torej mi je odpustila?

Ljubila je vas.

Armand je obupno kriknil:

Ah! Jaz sem jo uobil! Jaz, nesrečnež, sem postal njen krvnik. Čeprav bi jo bil tako lahko osrečil, sem jo mučil, a zdaj ne vem, kako naj jo preživim. Ona je bila namreč moj angel varuh na svetu, zdaj sem pa ostal sam... tako obupno sam.

In ves skrušen je padel na kolena. Tisti hip je zaškripal pesek pod kolesi kočije, ki se je utavila pod oknom in že se je zaslišal v mračni grajski tišini glas, ob katerem sta se oba združila:

Grofica, kje je grofica?

Nobenega odgovora ni bilo.

V groficični sobi sta stala nepremično Armand in markiz in prisluškovala bližajočim se korakom. Slednjice se je pojavila na pragu Lucie.

S pogledom ji je pokazal markiz na nepremično Mino in ob njeni mrtvaški postelji plakajočega Armand. Lucie je globoko vzdihnila, se približala in molče pokleknila k Armandu.

Solnčni žarek je pošiljal na čelo mrtve grofice in markizu se je zdelo, da se v svojem zadnjem, činu tiho smehljah. Morda se je njena duša, plavajoča nad tistimi, ki jih je v življenju ljubila, veselila v tem hipu da se je Lucie vrnila v trenutek, ko je Armand omagoval pod težo boleti in izgubljaj veselje do življenja, da bi mu vtila novih nad.

KONEC

FRANK KERŽE
KNJIGARNA "GLASA NARODA"
216 W. 18th St., New York, N. Y.

Poslajte mi LETNIKOV "ČASA". Prilagam M. O. za \$.....

Ime

Naslov

NAROČILNI LIST

LETNIK "Casa"

STANE S POŠTNINO VRED \$1.50

Vsak letnik obsega 12 zvezkov po 32 strani ter ima s prilogo vred nad 400 strani.

Lepše zbirke povesti, pesmi, zanimivosti, poljudnih razprav, koristnih nasvetov, itd., si skoro ne morete predstavljati.

NAROČITE TAKOJ, KAJTI ZALOGA NI VELIKA IN BO KMALU RAZPRODANA

"Glas Naroda"

216 West 18th St., New York, N. Y.

PRIPOROČLJIVO:

Keržetov "Cas" Ko je znani slovensko-ameriški publicist Mr. Frank Kerže, ki piše v "Glasu Naroda" članke "Pod Vaško Lipo", izdaljal svojo mesečno revijo "CAS", je zbiral in objavljaj gradivo, ki je trajne vrednosti in pomena... Vsled tega je tiskal nekaj iztisov več, ki so vam zdaj v obliki letnikov na razpolago... Te letnike lahko dobite pri KNJIGARNI "G. N.", 216 W. 18th St., New York.

VOJNA NA ŠPANSKEM

Skupina španskih obrežnih stražnikov, ki so v vlačni službi. Mladi fantje, prežeti s trdnim sklepom, da mora španska lojalistična vlada zmagati.

Naročniki!

Pazite na ŠTEVILAKE poleg naslova, ki pomenijo prva mesec, druga dan in tretja pa leto, kdaj vam naročnina poteka. Naglasenci: -

4.20.38

TO POMENI, da vam je naročnina potekla 4. aprila, 1938

Poslajte pravočasno, da nam prihranite nepotrebno čelo pošiljanje opominov.

GLAS NARODA, 216 W. 18 St., New York

ŠKRJANČEK

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

73

"Takoj si bom še kaj več dovolil, gospod baron. S tem da ste mojemu očetu povzročili prezgodnji konec, navzlic temu da ste vedeli, da ga more vsako razburjenje umoriti, ste mi povzročili mnogo večjo boleost kot z vsem drugim, kar ste napravili, kajti svojega očeta bi se našel živega in bi saj še enkrat iz njegovih ust slišal sinovo ime. Vaša požrešnost po dedščini vas ni plašila pred tem, da ste z izbruhom svoje jeze bolnika tako razburili, da je moral umreti. Kajti, vedeli ste, da je bila v njegovi pisalni mizi spravljena njegova oporoška, vedeli ste, da me bo moj oče, ako bi se bil še pravčasno vrnil, priznal za svojega sina in za dediča. In ko se je moj oče mrtev zgrudil, ste vi, ali eden izmed vas, ali pa vsi, vzeli zapečateni ovitek. Vi, gospod baron Fuchs, ste se takoj z avtomobilom mojega očeta, katerega vam ni zaupal, odpeljali v Berlin, da bi oporoško spravili na varno ali pa jo uničili. Vaša gospa mati in gospa baronica Helstova ste vas zakrivali, ko ste trdili, da je bil moj oče še živ, ko ste se odpeljali. In šele potem ste obe dami zapustili mojega mrtvega očeta. In edino usmiljeno dejanje je bilo, da je nekdo mrtvemu očetu zatisnil oči. Toda edino to ljubeznivo delo je izdalo, da je moj oče že umrl, ko ste bili še vsi trije pri njem. Vsi tujje zločinci sede kot okameneli. Toda baronica Seebachova je najpogumnejša. Boja ne opusti in tudi ne svojega dostojanstva.

Najbrže ste si izpredli strašno pravljico, gospod ravnatelj, in vaša sumničnja odločno zavračam. Strašno je, da si moremo to od vas dovoliti."

Gunnar se grenko nasmeje.
"Samo nehaite se kazati razžaljeno, milostljiva gospa. Ne bo se vam posrečilo me preplašiti. Navzlic svojemu prepričanju in opravičeni jezi se ne bi upal z vami tako govoriti, ako za to ne bi preskrbel dokazov."

"Neumnost! Dokazi? Kje pa imate te dokaze?" jezno zakriči Kurt.

"Nam jih bom že predložil, gospod baron, tudi vaši gospej materi in vaši gospej sestri. Gospa baronica Seebachova — zastoj se trudite, ako še čakate na zavitek s čipkami, ki naj bi po povzetju za petsto mark imel te dni priti. Zavitek ne bo prišel!"

Vsi trije poskočijo.
"Vi ste ga — vi ste ga pridržali!" zakriči baronica Seebachova.

Gunnar pa smeje znaje z glavo.

"Zalibog, da ne. O tem morete biti pomirjeni. Kaj naj bi bil potreboval čipke? Ali — ali ste v zavitku po poštnem povzetju kaj drugega pričakovali? Ali ste mislili da vam bo poštni najditelj v zavitku postal izgubljeni rumeni ovitek? Vaš gospod sin je ne pobiljšljiv lahkomisljenec, niti zločinski vkradene oporoške ni mogel tako spraviti, da mu ne ni padla iz avtomobila. Sedaj vendar izprevidite, da vem vse. Manjkal mi je samo še dokaz, in tega ste mi vi sami dali v roke. Najpremetnejši zločinci enkrat napravijo kako neumnost. Tukaj v svojem žepu imam vaše pismo, gospa baronica Seebachova, v katerem mi naznanjate, da je vaš sin na potu med Koblenzom in Berlinom iz avtomobila izgubil rumeni ovitek, ki je bil zapečaten s petimi pečati, ki nosijo grb mojega očeta in na katerem je bil napis: Po moji smrti naj odpre ravnatelj mojega podjetja. Torej, ravno ovitek, v katerem je bila oporoška mojega očeta in pismo na mene. Dovolil sem si namreč z zvijačo dobiti vaše priznanje. Kajti breg tega bi vi še vedno vse tajili."

Napol v omedlevici se zlekne gospa baronica Seebachova v svojem stolu.

"Vi hudič! S svojo nesramnostjo me hočete umoriti!" zaetoka.

Inga pa proseče dvigne roke proti Gunnarju.

"Saj sem hotela vendar vse popraviti. Gunnar, zato sem vam ponudila svojo roko," pravi, ne misleč na to, da se je s tem ne samo pred materjo in bratom, temveč tudi pred Anito izdala kot zavržena žena. Sedaj misli samo na to, kako bi mogla glavo izvleči iz zanke.

Samo Kurt še obdrži ostanek svoje nesramnosti. Skoči na noge in jezno zavpije:

"Kar ste tukaj krivično in domišljavo skovali, je popolna neumnost. Kdo vam bo verjel vašim pravljicam? Dobra šahovska poteza, gospod ravnatelj Lundstrom! Na ta način hočete pridobiti bogato dedščino. Samo prinesite nam oporoško. Kako pa morete dokazati, da je bila napisana v vaš prilog? Saj ni res, mi smo postavljeni dediči strica Manfreda, in samo mi. Ne pustimo se prestrašiti! Mama in Inga, vendar ne bodite tako neumni! V tako zvijačo se ne smete podati!"

Gunnar pa ga posmehalno pogleda.

"Stvar ste prav zavzeli, gospod baron; oporoška bi morala biti tukaj, ako hočem dokazati svoje pravice do dedščine. Teda, da bi ime svojega očeta zapletel v kak škandal, mi ne bo prišlo nikdar na misel. Komaj me tudi boli, da bi izgubil meni voljeno dedščino, kajti vedno bom mogel skrbeti za sebe. Kar pa me boli, je, da sem izgubil pismo, ki ga je moj oče napisal za mene. Torej pomirite se. Ko sem vam enkrat dokazal, da me ne more nikdo več slepiti, bom zadevo ohranil za sebe. Samo če vam bom mogel kdaj predložiti oporoško svojega očeta, tedaj bom zahteval svoje pravice. Torej se svojega ropa morete veseliti še dalje, kot do sedaj in morete samo želiti in moliti za to, da rumeni ovitek ne bo nikdar najden in da ne pride v moje roke. Potem seveda bi zahteval svojo pravico. Torej, pomirite se, gospoda. Samo pismo "gospe baronice Fuchs" si bom ohranil za spomin. Toda postavim pogoj."

Baronica Seebachova in Inga se nekoliko pomirite od strahu in si na tihem mislite, da ima Gunnar vendarle malo več paneti kot vsi trije. Še ni bilo vse izgubljeno, kajti Lundstrom še ni zahteval svoje dedščine.

Kurt pa srpo gleda Gunnarja. Da se kar tako ne zmeni za veliko dedščino, ni mislil, da bi bilo mogoče in če je bilo v resnici vse tako, tedaj bo najboljše, da se skušajo z njim poravnati. In oddahne se in pravi:

"Kakšen pogoj pa je to?"

(Dalje prihodnjik.)

Razne vesti.

ČASNIKARJEVA GLAVA NA ULICNEM SVETILNIKU

Policija francoskega dela ništa Šanghaj je na svoji nočni patnji na občestnem svetilniku našla obešen odsekano glavo kitajskega časnikarja in izdajatelja kitajskega lista "Sičue" v Šanghaju. Pol glavo je bil pritrjen listek, ki je bilo na njem zapisano, da je bil umor izvršen od "skrivne družbe za pravico" zato, da bo v svarilni zglede vsem, ki se premalo brigajo za to, kar japonske oblasti veleajo. Ta krvavi zglede naj jim bo pa v nauk in svarilo.

Japonske oblasti so namreč list tega nesrečnega moža prepovedale. Kitajski časnikar pa si je vkljub tej prepovedi prizadeval, da bi japonsko prepoved obšel in se ji izognil. Navzlic vsem zvijačam pa se mu to ni posrečilo. Nato se je skušal z japonsko oblastjo pobotati. Začel se je pogajati, da bi Japonci njegov list znova dovolili. Ta pogajanja pa niso bila uspešna in so se končala brez uspeha. Kmalu nato pa

je Kitajec po telefonu dobil svarilo in opozorilo, da bo zaradi izlaze umorjen. Kitajskega časnikarja pa to ni preplašilo, marveč je neutrudno nadaljeval svoja prizadevanja, da bi zopet začel izdajati kitajski list. Nazačuje za je zadela ta ka smrt.

Prostore njegovega uredništva so z bombami razdejali njegja samega amorili, njegovo glavo pa na opisani način razobesili v javni svarilni zglede.

BRIAND KOT ZAGOVORNIK

Ob proslavi šeste obletnice smrti Aristida Brianda v Chamberlu je pripovedoval nekdo zanimivo zgodbo iz Briandove mladosti, ko je bil še zelo popularen advokat, predno je postal slaven državnik. Bil je eden prvih njegovih nastopov pred sodiščem izven Pariza. Nekaj novinar je bil obseden zaradi žalitve potom tiska in o svetil se je advokatu svojega nasprotnika s tem, da je napisal o njem, da je "advokat idiot, ki se preobleče pred sodiščem v maskaradno haljo kot ženska, da igra pustno šeno pred sodniki." Razžaljeni advokat je zepet tožil novinarja zaradi žalitve in ponižanja advokatskega stanu. Advokat si je izbral za zagovornika Brianda.

Briand je bil že davno pozabljen na to, ko je dobil nekega dne brzojavko, da bo drugo jutro v Lyonu obravnavan in da mora priti tja. Obravnavava se je pričela ob 9. zjutraj, vlak je pa prispel četrte ure prej. Klient je čakal na neredu in hitro se je odpeljal z advokatom na sodišče. Ker v Franciji ne sme advokat stopiti pred sodnike brez uradnega talarja, imajo vratarji francoskih sodišč vedno v zalogi za gostujoče advokate nekaj talarjev v izrezevalnici.

Briand si je hitro izbral zelo oguljen talar in v svojem obrambnem govoru ni pozabil na glasiti:

"Ne branim se proti obtoženemu naziranjju, ker pravi o meni kot advokatu, da sem najgrši mož v maskaradnem kafanu in da izram na njema na ljubo pred sodiščem pustno šeno kot naj-labše oblečen člo-

Poseben izlet pod osebnim vodstvom v Jugoslavijo na največjem in najhitrejšem parniku

QUEEN MARY ...11. Maja

BRITANNIC 14. maja GEORGIC 28. maja

Prilika, da se pridružite velikemu ševilu vaših rojakov, potujočih to leto v domovino, vam bo napravila potovanje veselo in nepozabno.

Dosti zabave na parniku. Razkošne kabine, izborna kuhinja, brezplačno vino v tretjem razredu, uljudna postrežba

Za pojasnila vprašajte

LEO ZAKRAJSEK
GENERAL TRAVEL SERVICE
302 E. 72nd St., New York, N. Y.

CUNARD WHITE STAR

več. Mislim, da je njegova kritika nekoliko trda, ni pa povsem neumestna."

Sodniki so počili v smeh, zlasti ko je Briand pokazal, da je izposojeni talar res oguljen in raztrgan. Kadar se pa začne sodniki smejati je dobro znamenje in tožba je že na polovico dobljena. Novinar je bil na podlagi satiričnega Briandovega zagovora oprščen. To je bila ena izmed obravnav, ki je prinesla Briandu popularnost ne samo kot dobrega advokata, temveč tudi slovečega polemista in prijatelja novinarjev.

LJUBEZEN GRE SKOZI ŽELODEC.

V Amsterdamu se je pred kratkim sklenil zakon, ki ima zanimivo zgodovino.

35-letni obrtnik Jan Stongraeber se je pred nedavnim seznanil z mlado vdovo Barbaro Bunduschevo. Zaljublil se je vanjo in sklenila sta, da se poročita, čim bo zidana hiša, ki si jo je vrli Jan tedaj gradil. To bi trajalo nekako še dva meseca. V tem času je bil

Stongraeber pogostoma na obiskih pri svoji zaročenki in ta si je vtepla v glavo, da ga bo vsakokrat po knežje pogostila. Jedinli list je sestavljala sama, kuhala, cvrla in pekla pa je njena kuharica, ki je morala pokazati vse, kar zna. Vdova je pač hotela pred svojim zaročencem veljati za izvrstno gospodinjico.

In tako se je dogajalo, da je Stongraeber ob vsakem obisku govoril samo o izvrstnih jedeh, s katerimi mu je gospodinja stregla. Čez nekaj časa pa je postala Bunduscheva ljubimna na spretnost svoje kuharice in sklenila, da bo vzela kuharico sama v roke. Ko je naslednjo nedeljo Stongraeber prišel na obed, mu je vdova postregla z jedmi, ki jih je bila sama pripravila. Učinek je bil strašen — zanj.

Naslednji dan je namreč prejela poslovično pismo svojega zaročenca, ki jo je obveščal, da se je odločil poročiti se — z vdovo kuharico. In pri tem je tudi ostalo. Poroka se je izvršila te dni.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

VABILO na PRIJETNO zabavo

ki jo priredi

V SOBOTO ZVEČER
23. APRILA, 1938

Dr. Združeni Slovenci

št. 282 SNPJ.

LITTLE FALLS, N. Y.

V SLOVENSKI DVORANI NA SEELY STREET

Gostom bo postreženo z okusno VEČERJO

ZA PLES BO IGRAL ZNANI Z.H.P.—Zore, Harblan, Paulus-ORKESTER

Za vsestransko postrežbo bo skrbel Odbor.

Zabava bo trajala od 7. zvečer do 2. zjutraj.

PRIDITE VSI IZ MESTA IN IZ BLIŽNJIH NASELBIN!

ŠPANSKE IN AMERIŠKE ŽENSKE PROSIJO POMOČ

V Washingtonu je dospelo osemsto Španjolk in njihovih ameriških prijateljic, ki so priredile pred zveznim Kapitolom demonstracijo ter zahtevale, naj vlada prekliče prepoved glede pošiljanja in prodaje orožja španski vladi.

VSE PARNIKE in LINIJE ki so važne za Slovence zastopa: SLOVENIC PUBL. CO. YUGOSLAV TRAVEL DEPT. 216 W. 18th St., New York, N. Y.

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

- 22. aprila: Bremen v Bremen, Roma v Genoa
- 27. aprila: Queen Mary v Cherbourg, Ile de France v Havre
- 30. aprila: Paris v Havre, Conte di Savoia v Genoa
- 2. maja: Europa v Bremen
- 4. maja: Normandie v Havre, New York v Hamburg
- 6. maja: Vulcania v Trst
- 10. maja: Bremen v Bremen
- 11. maja: Queen Mary v Cherbourg, Hansa v Hamburg
- 12. maja: Champlain v Havre
- 14. maja: Rex v Genoa
- 18. maja: Normandie v Havre, Europa v Bremen
- 21. maja: Saturnia v Trst
- 25. maja: Queen Mary v Cherbourg
- 27. maja: Lafayette v Havre, Bremen v Bremen
- 28. maja: Conte di Savoia v Genoa
- 1. junija: New York v Hamburg, Aquitania v Cherbourg, Normandie v Havre
- 3. junija: Europa v Bremen
- 4. junija: Roma v Genoa
- 7. junija: Ile de France v Havre
- 8. junija: Queen Mary v Cherbourg, Hansa v Hamburg
- 11. junija: Rex v Genoa, Columbus v Bremen, Champlain v Havre
- 15. junija: Normandie v Havre, Aquitania v Cherbourg, Bremen v Bremen
- 18. junija: Normandie v Havre, Bremen v Bremen
- 18. junija: Conte di Savoia v Genoa, Aquitania v Cherbourg
- 21. junija: Lafayette v Havre, Europa v Bremen
- 22. junija: Queen Mary v Cherbourg, Ile de France v Havre
- 25. junija: Vulcania v Trst
- 29. junija: New York v Hamburg, Normandie v Havre, Aquitania v Cherbourg
- 2. julija: Bremen v Bremen, Champlain v Havre, Rex v Genoa